

جاهای خالی زیر را با استفاده از ۵ سؤال بعدی پر کنید.

Victor Hugo is a famous character in literature. He was the son of a general who(1)..... in the armies of Napoleon I. Hugo went to Paris with his mother at the age of ten. His first book of poetry was so(2)..... that he decided to be a writer. He became a chief(3)..... of the Romantic movement, which was trying to change styles and themes of writing. He published(4)..... of literary works such as: novels, plays and epic poetry. Many of his novels and plays(5)..... his interest in politics. After France became a republic Hugo returned to Paris as a hero. In 1878 he fell ill and died.

- 183- 1) hired 2) located 3) served 4) joined
- 184- 1) successful 2) aware 3) served 4) explicit
- 185- 1) winner 2) labourer 3) foreigner 4) member
- 186- 1) any 2) a lot 3) much 4) a little
- 187- 1) prepared 2) reacted 3) reflected 4) entered

متن زیر را به دقت بخوانید و به ۵ سؤال بعدی پاسخ دهید.

In 1876 George Bernard Shaw, a young man of 20, came to London from his birthplace in Dublin, Ireland, looking for his fortune as a writer. He was to become the most famous writer for the theater. His first attempts were not at plays, however, and when his name did begin to be known it was for his essays, books, and speeches on behalf of the Fabian Society. As a young man Shaw saw the need for changes and reforms in government, and when he became a socialist he joined the Fabian Society, which had come into being to make the ideas of socialism more widely known and better understood.

Politics were not Shaw's only interest, for he loved art, music, and theater and wrote about these subjects for newspapers and magazines. He himself had a very clear mind, and he wanted to make other people think as clearly as he did about all kinds of subjects. It was for this that he began writing plays, for he felt that he could best do it through them.

- 188- According to the passage, Bernard Shaw came to London to..... .
- 1) visit his birthplace 2) learn more about politics
- 3) get rest and continue his life 4) become a successful writer
- 189- Which sentence is not true according to the passage?
- 1) He was a great writer before he came to London.
- 2) Bernard Shaw's first attempts were not writing plays.
- 3) His fame was because of his essays, books and speeches.
- 4) Bernard Shaw did not have an interest in writing for the theater.

۱۹۷- «يجب علينا ان نظهر قلوبنا من التشاوم حتى نرى جمال الحقيقة!»:

- (۱) بر ماست پاکیزه کردن قلبها از بدی تا زیبایی حق را نظاره کنیم!
- (۲) ما باید دل‌هایمان را از بدبینی پاک کنیم تا زیبایی حقیقت را ببینیم!
- (۳) بر ماست که دل‌هایمان را از بدبینی پاک شود تا جمال حقیقی را مشاهده کنیم!
- (۴) پاکیزگی قلوب را از امور شوم بر ما واجب کرده‌اند تا شاید زیبایی حقیقت را بنگریم!

۱۹۸- عین الخطأ:

(۱) لا تُضَيِّعْ نعم الله بالاستفادة منها في غير طريق الحق! : نعمت‌های خدا را با استفاده‌ی از آن‌ها در راه غیر حق تباه مساز!

- (۲) انّ التامل في القرآن يُغيّر أسلوبنا في الحياة: دقت کردن در قرآن روش ما را در زندگی دگرگون می‌کند.
- (۳) انّ القرآن هاد الى افضل و اقوى الطرق: قرآن به سوی برترین و استوارترین راه‌ها هدایت‌گر است.
- (۴) الفتن كقطع الليل المظلم فاجتنبوها!: فتنه‌ها چون پاره‌ی شب تاریک است پس از آن دوری کردند!

۱۹۹- «آیا ندانستی که خدا بر ما شاهد و گواه است؟!»:

- (۱) ألم تعلم انّ الله شاهد علينا؟! (۲) ألا تعلم بانّ الله هو الشاهد بنا؟! (۳) هل انت ما علمت انّ الله علينا شاهداً و بصيراً؟! (۴) هل انت ما فهمت انّ الله يشهد علينا بصيراً?!

۲۰۰- «ما تا به حال فقط چهار درس از کتاب تاریخمان را خوانده‌ایم!»:

- (۱) قرانا حتى الآن من كتابنا التاريخ الدرس الرابع!
- (۲) انما قرانا من كتب تاريخنا حتى الآن اربع الدروس!
- (۳) نحن ما قرانا حتى الآن من كتاب تاريخنا الا اربعة دروس!
- (۴) نحن لم نقرأ من كتابنا التاريخ الا الدروس الرابعة حتى الآن!

متن زیر را بخوانید و به ۹ سوال بعدی پاسخ دهید:

الثبات عامل اساسي للنجاح. فالمشكلات التي تظهر امام الانسان كثيرة في حياته لا يذللها (ذليل) الا الثبات. قد تمرّ على المرء لحظات يبأس فيها، و لكنّ الانسان الصبور لا يستسلم، لأنّ جميع المشكلات تُلقى سلاحها امام الثبات. يُقال انّ طالباً يبس من عمله فترك درسه، فرأى في طريقه امرأة عجوزاً تضرب قطعة كبيرة من الحديد على حجر لتصنع (لتعمل) منها ابرة (سوزن)! فنجّل الطالب و عاد الى عمله!

۲۰۱- ماهو السبب الاصلي لفوز الناجحين؟

- (۱) ارادتهم و عزمهم (۲) مواهبهم و قدراتهم الذاتية (۳) غناؤهم و ثروتهم (۴) اخلاقهم و مساعدتهم الاخرين

۲۰۲- ما هي النتيجة الموجودة في عمل المرأة العجوز؟

- (۱) القوة و الفكر (۲) الامل و سلامة الجسم (۳) العزم و عدم التعب (۴) الفكر و النشاط

٢٠٣- عَيْنُ الخَطَا فِي مَفْهُومِ النَّصِّ:

- (١) إِذَا أَرَدْتَ خَيْرًا فَعَجِّلْ!
- (٢) الْعَلَى وَقْفٌ عَلَى مَنْ لَا يَنَامُ!
- (٣) فَمَنْ نَامَ، لَمْ تَنْتَظِرْهُ الْحَيَاةُ!
- (٤) لَنْ تَبْلُغَ الْمَجْدَ حَتَّى تَعْلُقَ الصَّبْرَ!

٢٠٤- عَيْنُ الخَطَا:

- (١) سَبَبُ نَجَاحِ الْعُلَمَاءِ يَعُودُ إِلَى مِمَارَسَتِهِمْ فِي الْعَمَلِ وَ عَدَمِ تَكَاسُلِهِمْ.
- (٢) الْأَسْتِعْدَادَاتُ الذَّائِيَّةُ هِيَ السَّبَبُ لِلنَّجَاحِ وَ إِنْ لَمْ تَكُنْ مَعَهَا الْإِرَادَةُ.
- (٣) قُوَى النَّاجِحِينَ لَمْ يَكُنْ بِسَبَبِ أَسْرَتِهِمْ الْغَنِيَّةَ، بَلْ هُوَ بِسَبَبِ عَزْمِهِمْ وَ جَدِّيَّتِهِمْ.
- (٤) النَّجَاحُ يَرْتَبِطُ بِالْإِرَادَةِ وَ الْعَمَلِ أَكْثَرَ مِنْ أَنْ يَرْتَبِطَ بِبِنُوعِ الْأَشْخَاصِ وَ مَوَاهِبِهِمْ.

٢٠٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ:

«المشكلات التي تظهر امام الانسان كثيرة في حياته»:

- (١) اِمَامٌ - الْاِنْسَانِ - كَثِيْرَةٌ - حَيَاةٌ
- (٢) الَّتِي - تَظْهَرُ - اِمَامٌ - الْاِنْسَانِ
- (٣) الَّتِي - تَظْهَرُ - اِمَامٌ - كَثِيْرَةٌ
- (٤) تَظْهَرُ - اِمَامٌ - كَثِيْرَةٌ - حَيَاةٌ

٢٠٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ:

«رأى في طريقه امرأة عجوزاً تضرب قطعة كبيرة من الحديد على حجر»:

- (١) اِمْرَاةٌ - عَجُوْزًا - قِطْعَةً كَبِيْرَةً
- (٢) رَأَى - طَرِيْقَهُ - اِمْرَاةً - تُضْرِبُ
- (٣) طَرِيْقٍ - اِمْرَاةً - تُضْرِبُ قِطْعَةً
- (٤) عَجُوْزًا - تُضْرِبُ - الْحَدِيْدِ - حَجْرٍ

٢٠٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْاِعْرَابِ وَ التَّحْلِيْلِ الصَّرْفِيِّ:

«تَمْرٌ»:

- (١) مَزِيْدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَتَعَدٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ - مَعْرَبٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيْرٌ «هِيَ» الْمَسْتَتِرُ
- (٢) مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ - لَازِمٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ - مَبْنِيٌّ عَلَى الضَّمِّ / فَعْلٌ مَرْفُوعٌ وَ فَاعِلُهُ «لِحَظَاتٌ»
- (٣) فَعْلٌ مَضَارِعٌ - لِلْغَائِبَةِ - مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَعْرَبٌ / فَعْلٌ مَرْفُوعٌ، وَ فَاعِلُهُ «لِحَظَاتٌ» وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
- (٤) مَضَارِعٌ - لِلْمَخَاطَبِ - مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَتَعَدٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيْرٌ «هِيَ» الْمَسْتَتِرُ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

٢٠٨- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْاِعْرَابِ وَ التَّحْلِيْلِ الصَّرْفِيِّ:

«يُبَاسٌ»:

- (١) مَضَارِعٌ - لِلْغَائِبِ - مَزِيْدٌ ثَلَاثِيٌّ - لَازِمٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ - مَعْرَبٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ
- (٢) مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَعْتَلٌ وَ اِجْوَفٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ / فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ، وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ وَ نَعْتٌ
- (٣) فَعْلٌ مَضَارِعٌ - لِلْغَائِبِ - مَتَعَدٌ - مَبْنِيٌّ عَلَى الضَّمِّ / فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ ضَمِيْرٌ هُوَ الْمَسْتَتِرُ
- (٤) لِلْغَائِبِ - مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ - لَازِمٌ / فَعْلٌ مَرْفُوعٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيْرٌ «هُوَ» الْمَسْتَتِرُ، وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

٢٠٩- عَيِّن الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي:

«كبيرة»:

- (١) اسم- مشتق و صفة مشبهة- نكرة- معرب- منصرف/ نعت و منصوب بالتبعية
- (٢) معرف بالاضافة- معرب- منصرف/ صفة و منصوب بالتبعية لمنعوتها «قطعة»
- (٣) مفرد مؤنث- نكرة- مبني- منصرف/ نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «قطعة»
- (٤) اسم- مفرد مؤنث- مشتق- معرف بالاضافة- معرب/ صفة و منصوب بالتبعية

٢١٠- عَيِّن الخطا في الاعلال:

- (١) ألم تَلَقَ جزاء عملك في الدنيا؟!
- (٢) هُنَّ يرضون عن اعمالهنَّ الصحيحة.
- (٣) ايُّها الطفلة! قومي لاداء الواجبات!
- (٤) لا ترمين كتبك في زاوية من الساحة!

٢١١- «الذين قُتِلوا في سبيل الله ليسوا امواتاً!». عَيِّن الصحيح في المبني للمعلوم: الذين..... ليسوا امواتاً.
(١) قتلهم المشركين (٢) قتلوهم الكفار (٣) قتلهم المشركون (٤) قُتِلو بيد الكفار

٢١٢- «معلمو المدرسة..... يتحمّلون المصاعب العديدة». عَيِّن الصحيح للفراغ:

- (١) المجتهدين (٢) مجتهدون (٣) المجتهدة (٤) المجتهدون

٢١٣- عَيِّن العبارة التي تعيّن مكان وقوع الفعل:

- (١) هو الذي ارسل رسوله بالهدى.
- (٢) اذا تمّ العقل نقص الكلام!
- (٣) طلب الطفل من أمه أن تجلس عنده.
- (٤) البرّ أن تعمل خيراً فيه صلاحك!

٢١٤- عَيِّن ما ليس فيه الحال:

- (١) أرجو له ان يعيش متمتعاً بصحة كاملة.
- (٢) رايت وجهه مبتسماً يمدح معلميه و يشكرهم.
- (٣) لم يكن المؤمن يقضي ليلة مضطرباً.
- (٤) يُعجب عمل الخنساء العائدين من ساحة المعركة.

٢١٥- عَيِّن التمييز:

- (١) يمتلى قلبي سروراً بعد انتصار المجاهدين.
- (٢) سرّني نجاحك سروراً لا يوصف.
- (٣) وجدت سروراً في قلبه قد اعجبني.
- (٤) ليت في حياتك سروراً يدوم طويلاً.

٢١٦- عَيِّن المستثنى منه محذوفاً:

- (١) لاسبب في نجاح الانسان الالسعي.
- (٢) ما كان هدف بعثة النبي (ص) الا التعليم.
- (٣) لاتفوزون في حياتكم الا المجاهدين منكم.
- (٤) قمت باداء واجباتي الا قراءة الدرس الثالث.

٢١٧- عَيِّن الخطا وفق أسلوب النداء:

- (١) رَبِّي! ارحم ضعف بدني و عقلي!
- (٢) يا كريم! يا من له الاسماء الحسنی، لاتنسني!
- (٣) يا مفتّح! افتح لنا ابواب رحمتك!
- (٤) يا اله العالمين! أنصر الاسلام و المسلمين!

سوالات ادبیات

۲۱۸- معنی چند کلمه که در کمانک روبه‌روی هر کدام نوشته شده است، غلط است؟

- فؤاد (دل) - فراست (تیزهوشی) - طاعن (سرکش) - شرنگ (زهر) - سهم (هول) - حرز (تعویذ) - اورند (شکوه) - الحاح (پافشاری) - کله (آلونک)
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۱۹- معنی صحیح کلمات «صفوت، زرق، خذلان، خمّار، کوشک» به ترتیب کدام است؟

- (۱) خلوص - ریا - خوار - باده‌فروش - کاخ
(۲) خلوص - کبود - خواری - شراب‌خوار - قصر
(۳) برگزیده - کبود - خوار - شراب‌خوار - کاخ
(۴) برگزیده - ریا - خواری - باده‌فروش - قصر

۲۲۰- در عبارت «چون امیری و حاکمی به عمارت و حکومت ولایتی رود، اهالی آن‌جا مطلوب خود را در هر کسوت که متضمن مصلحت خود دانند به عرض رسانند و در میان این طوایف مردم فضول مفسد بی‌نهایت باشند که به وقاحت صاحب منصبی شوند و چون اولولامر از سلاح و فساد ایشان واقف نباشد و خواهد که خلائق او را متاوعت و متابعت نمایند مطالب ایشان را به اجابت مقرون گرداند و حاصل آن باشد که خیر و شر مخفی و مسطور گردد» چند غلط املائی هست؟

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۲۱- در عبارت «با هزاران سوزش فراغ و آرزومند اشتیاق، شرح واقعه‌ی حایل به کدام زبان داده شود که شدت صدمت و صولت سطوت آن راه عبارت بسته است. اگر چه جدایی روح و بدن آلمی عظیم است اما لذات و حصول درجات، ارواح را موقوف است نه اشباح راه، و روح را در زندانِ محن شادمان بودن مُحال است» چند غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۲۲- در همه‌ی ابیات به جز بیت آرایه‌ی متناقض‌نما مشهود است.

- (۱) بیدل این کم‌همّتان بر عزّ و جاه
(۲) لاله و گل زخمی خمیازه‌اند
(۳) داغ دلم چو لاله به مرهم نمی‌رسد
(۴) کام، آشنا به محضر روزگار نیست
فخرها دارند و عاری بیش نیست
عیش این گلشن خماری بیش نیست
این خون گرم در جگر روزگار نیست
جز زهر غصّه در شکر روزگار نیست

۲۲۳- در کدام بیت آرایه‌ی حس‌آمیزی مشهود نیست؟

- (۱) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار
(۲) صد می‌کده خون بیش کشیده است لب من
(۳) بی چشمه‌ی نوشی نشود ناله گلو سوز
(۴) نشئه‌ی دیدار ساقی رونق مسنی شکست
کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است
تا کار به رنگینی گفته‌ار کشیده است
شیرین سخنی نی ز لب یار کشیده است
هیچ کس بویی ز می در شیشه و ساغر ندید

۲۲۴- در همی ایات به جز بیت..... آرایه‌ی اسلوب معادله وجود دارد.

- (۱) سیری ز مال نیست تهی چشم حرص را
(۲) قطع امید کرده نخواهم نعیم دهر
(۳) آخر نه دل به دل رود انصاف من بده
(۴) لعل را گر مَهر نبود باک نیست
- غریبال را ز کثرت حاصل چه فایده
شاخ بریده را نظری بر بهار نیست
چون است من به وصل تو مشتاق و تو ملول
عشق را دریای غم غمناک نیست

۲۲۵- کدام یک از ویژگی‌های شعر کلاسیک در منظومه‌ی «می تراود مهتاب» دیده نمی‌شود؟

- (۱) قافیه (۲) ردیف (۳) وزن عروضی (۴) تساوی مصراع‌ها

۲۲۶- در کدام بیت، کلمه‌ای به کار رفته است که با نام یکی از کتاب‌های هوشنگ ابتهاج تشابه لفظی دارد؟

- (۱) شبگیر ما در روز خبیر یاد بادا
(۲) هر ذره‌ای این جا به سودا می‌خرامد
(۳) دانسی که مردان مسافر کم‌شکیب‌اند
(۴) دیدم شبان خفته را تبار دیدم
- قهر خدا در خشم حیدر یاد بادا
هر قطره‌ای غرق تمام می‌خرامد
گر در زمین گر آسمان هر جا غریب‌اند
بر خفته‌ی شب شب‌روی بیدار دیدم

۲۲۷- نام پدیدآوردگان «شلوارهای وصله‌دار، پالیزبان، دری به خانه‌ی خورشید» به ترتیب چیست؟

- (۱) محمود دولت‌آبادی، علی مؤذنی، اخوان ثالث
(۲) رسول پرویزی، مهرداد اوستا، سلمان هراتی
(۳) محمود دولت‌آبادی، علی مؤذنی، سلمان هراتی
(۴) رسول پرویزی، مهرداد اوستا، اخوان ثالث

۲۲۸- هنگام تلفظ واژه‌های «دست‌پخت، زنبیل، بدتر» به ترتیب کدام فرایند واجی اتفاق می‌افتد؟

- (۱) کاهش، ابدال، ادغام (۲) ابدال، افزایش، ادغام (۳) ابدال، کاهش، افزایش (۴) ادغام، ابدال، کاهش

۲۲۹- در همی گروه‌های اسمی به جز گروه..... وابسته‌ی وابسته به کار رفته است.

- (۱) فزونی نیروی رستم (۲) ساختن آینده‌ای بهتر (۳) بهترین فصل زندگی (۴) صحبت خیلی عامیانه

۲۳۰- تعداد تک‌واژه‌های کدام عبارت بیشتر است؟

- (۱) اگر هم رمان‌نویس رسالتی داشته باشد بهتر است به طور غیرمستقیم حرفش را بزند.
(۲) فقدان نیروی ایمان عامل اصلی تمام ضعف‌ها در جوانب مختلف فرهنگ و ادب روزگار ماست.
(۳) وظیفه‌ی نقد ادبی تجزیه و تحلیل و شکافتن مسایلی است که یک خواننده‌ی عامی از عهده‌اش برمی‌آید.
(۴) همیشه شاهد این نکته بوده‌ایم که قله‌های ادب ما کسانی بوده‌اند که عمق انسانی کارشان جلب نظر می‌کند.

۲۳۱- در کدام عبارت هر سه نوع کلمات مشتق، مشتق-مرکب و مرکب به کار رفته است؟

- (۱) زمان ما عصر دانشوران خبیر و دل‌آگاه در قلمرو مطالعات تخصصی است.
(۲) نگرانی و بیم‌ناکی هیچ‌گاه نهان‌خانه‌ی ضمیر و خزانه‌ی خاطر او را رها نساخته است.
(۳) درازدستی ناسزایان بر شایستگان مدنیت و فرهنگ مردم این سرزمین را معنی و مفهوم بخشیده است.
(۴) زبان فارسی معرف سیمای معنوی و مایه‌ی سرافرازی این ملت در طول تاریخی سراسر مبارزه است.

۲۳۲- جمله‌ی «تنوع آثار، تفاوت مکاتب و سبک‌ها و انواع ادبی، اختلاف ذوق و پسند مخاطبان، انتخاب را بسیار مشکل

می‌سازد.» چند جزئی و گذرا به چیست؟

- (۱) سه جزئی گذرا به مفعول
- (۲) چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند
- (۳) چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم
- (۴) چهار جزئی گذرا به متمم و مسند

۲۳۳- نگارش کدام گزینه، به ویرایش زبانی نیاز دارد؟

- (۱) ادب معاصر بی‌تردید انکار ناشدنی است و پا گذاشتن بر آن غیرممکن.
- (۲) ایرج میرزا آخرین سال‌های زندگی خود را با فقر گذرانید و در اثر سکنه‌ی قلبی درگذشت.
- (۳) سوابق گذشته‌ی وی، نشان می‌دهد که استخدامش در ادارات دولتی بلامانع است.
- (۴) امروزه این، واقعیتی مسلم انگاشته می‌شود که انسان هر پیشرفتی حاصل کرده، مدیون قوه‌ی بیان اوست.

۲۳۴- مفهوم کدام بیت با بیت «کم آواز هرگز نبینی خجل جوی مشک بهتر که یک توده گل» متناسب است؟

- (۱) چو غنچه راز دل غنچه‌ی چمن دریا
 - (۲) صید کردیم به افسون سخن خوبان را
 - (۳) زبان به خامشی از حرف یار نتوان بست
 - (۴) جوهر جرأت هر دل ز زبان معلوم است
- زبان به کام کش و لذت سخن دریا
گو بدانند مه و مهر پری خوانی ما
به قفل غنچه در نوبهار نتوان بست
دلو در چاه چو خالی است رسن می‌لرز

۲۳۵- «آن مرغ نغزخوان/ در آن مکان ز آتش تجلیل یافته/ اکنون به یک جهنم تبدیل یافته/ بسته است دم به دم نظر و می‌دهد

تکان/ چشمان تیزبین/ خود را به روی هیبت آتش می‌افکند/ باد شدید می‌دمد و سوخته است مرغ/ خاکستر تنش را اندوخته است مرغ/ پس جوجه هایش از دل خاکسترش به در» وصفی است از:

- (۱) بلبل
- (۲) هما
- (۳) سیمرغ
- (۴) ققنوس

۲۳۶- «آب» در منظومه‌ی «صدای پای آب» رمز چیست؟

- (۱) مادر شاعر، که این منظومه به او تقدیم شده است.
- (۲) خود شاعر، که آرام و تازه از هر گوشه و کناری عبور می‌کند.
- (۳) پدر شاعر، که این منظومه به یاد مرگ او سروده شده است.
- (۴) زادگاه شاعر، که جایگاه پرورش فکری و فلسفی شاعر بوده است.

۲۳۷- مفهوم بیت «خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان

متناسب نیست؟

- (۱) صبح‌حدم چون کله بندد آه دودآسای من
 - (۲) دلا تا کی در این زندان، فریب این و آن بینی
 - (۳) بلبل گلشن قدسم شده از جور فلک
 - (۴) باز خواهم به سوی مسکن عقبی رفتن
- چون شفق در خون نشیند چشم خون پالای من
یکی زین چاه ظلمانی برون شو تا جهان بینی
بی‌گنه بسته‌ی زندان و گرفتار قفس
چه کنم گلخن دنیا پس از اینم بس و بس

۲۳۸- آیهی «قل کُلِّ یَعْمَلُ عَلٰی شَاکَلْتِهٖ» با کدام بیت تناسب دارد؟

- (۱) هرکسی از ظنّ خود شد یار من
 - (۲) هرکسی را بهر کاری ساختند
 - (۳) منی چون بپیوست با کردگار
 - (۴) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس
- از درون من نجسست اسرار من
مییل آن را در دلش انداختند
شکست اندر آورد و برگشت کار
به دلش اندر آید ز هر سو هراس

۲۳۹- عبارت «عبرت گیرید که من آن مردم که بامداد مطبخ مرا هزار و چهارصد شتر می کشید و شبانگاه سگی برداشته است

و می برد.» با مفهوم کدام بیت متناسب نیست؟

- (۱) آن مصر مملکت که تو دیدی خراب شد
 - (۲) زمانه شکل دیگر گشت و رفت آن مهربانی ها
 - (۳) بر آن نسق نبود وضع روزگار که بود
 - (۴) بر رگم روزگار به توفیق کردکار
- و آن نیل مکرمت که شنیدی سراب شد
همه خونابهی حسرت شده است آن دوست کامی ها
زمان به رنگ دگر شد زمین به رنگ دگر
بسا سعد گشت نحس و اندوه با طرب

۲۴۰- مفهوم «غم» در بیت «دیدی که مرا هیچ کسی یاد نکرد

نیست؟

- (۱) زین پنج روز عمر که چون برق و باد رفت
 - (۲) جان بهر غم است و بی غم امکان نبود
 - (۳) شادم به روز غم که غم غم گسار گشت
 - (۴) غم را لطف لقب کن زغم و درد طرب کن
- جز غم که هزار آفرین بر غم باد» با کدام بیت متناسب
- غم های بی شمار به این دلفگار ماند
هر جان که در او غم نبود جان نبود
که غم چو روی شادی عالم بدیده ام
هم از این خوب طلب کن فرج و امن و امان را

۲۴۱- «آن را که خبر شد خبری باز نیامد» با همه ی ابیات به جز بیت..... قرابت مفهومی دارد.

- (۱) محرم این هوش جز بی هوش نیست
 - (۲) سخن مانند از تو همی یادگار
 - (۳) کسی را در این بزم ساغر دهند
 - (۴) از تن دوست در سرای مجاز
- مر زبان را مشتری جز گوش نیست
سخن را چنین خوار مایه مدار
که داروی بی هوشیش در دهند
جان برون آید و نیاید راز

۲۴۲- در کدام بیت به مفهوم رباعی زیر اشاره شده است؟

- «آنان که محیط فضل و آداب شدند
ره زین شب تاریک نبردند برون
- (۱) به طریقی روم که خوانندم
 - (۲) خواب نوشین بامداد رحیل
 - (۳) ای بسا خواب کماو بُود دل گیر
 - (۴) چون من این قصه چند کس گفتند
- در جمع کمال شمع اصحاب شدند
گفتند فسانه ای و در خواب شدند»
لاجرم آب خفته خوانندم
باز دارد پیاده را ز سبیل
و اصل آن دل خوشی است در تعبیر
هم در آن قصه واقعت خفتند